

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS–TUESDAY, SPALIO–OCTOBER 16, 2018 • Vol. CIX NR. 124

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-15-2018

ŠIAME NUMERYJE:

Nepriklausomybės šventė
„Friendship Botanic Gardens” – 6 psl.

Vienoje parodoje – svarbiausios
Lietuvos šimtmečio kelionės – 9 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Pokylio kulminacija – „Žaisos” dainininkų užtraukta „Lietuva brangi”, kurią atsistoję dainavo ir visi šventės dalyviai.

Jono Kuprio nuotr.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Sekmadienį, spalio 14 dieną įvykęs šiemetinis „Draugo” pokylis patvirtino, kad laikraščio ir jo skaitytojų draugystė tęsiasi: įžengėme į 110-uosius mūsų istorinio laikraščio gyvavimo metus ir dar žadame kartu smagiai pažygiuoti.

Prieš prasidedant renginiui, į Lemonte, Pasaulio lietuvių centre esančią Rimo Banio šeimos salę rinkosi pasipuošę ir puikiai nusiteikę svečiai. Jie sveikinosi su sutiktais pažįstamais, šnekučiavosi tarpusavyje, laukdami šios popietės garbės svečių – JAV Kongreso nario Peter Roskam, kurį atlydėjo JAV Baltųjų rūmų administra-

cijos patarėjas Lietuvos Respublikos garbės konsulas dr. Jonas Prunskis ir iš Lietuvos atvykusio diplomato, kandidato į LR prezidentus Vygaudo Ušacko.

Laukimas neprailgo, nes šiais metais svečiai buvo pakviesti nusifotografuoti atminimui prie „Draugo” sienelės, kurią išpūdingomis gėlėmis iš senų laikraščių dekoravo menininkė Birutė Šostakaitė. Salėje išrikiuotus stalus puošė taip pat jos sukurtos „laikraštinės” gėlės.

Pokylio vedėja žurnalistė, rašytoja ir „Draugo” tarybos narė Vilma Kava parengė originalų svečių pristatymą – jis priminė laikraščio puslapių vartymą.

„Atvertusi” politikos puslapį, ji pakvietė sveikinimo žodį tarti „Draugo” renginį pagerbusius politikus.

– 3 psl.

Posėdžiavo Seimo ir PLB atstovai

Seimo rūmuose keturias dienas dirbo bendra Seimo ir PLB komisija.

LRS/Džojos Barysaitės nuotraukos

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Praėjusią savaitę Vilniuje vyko Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisijos sesija. Per keturias dienas aptarti svarbiausi išeivijai rūpimi klausimai. Apžvelgsime kai kurias sesijos metu nagrinėtas temas.

Artėjantis referendumas dėl dvigubos pilietybės

Komisijos narys Žygimantas Pavilionis kalbėjo apie politinę dinamiką Seime. Jis sakė, kad Seimas jau tapo politinių mūšių arena – kasdien tampa vis radikalesnis, vis labiau rūpinasi artėjančiais Europos Sąjungos, vietos savivaldybių, prezidento rinkimais, o kitus klausimus nutumia tolyn. Taip Ž. Pavilionis aiškina delsimą priimti referendumui reikalingus įstatymus, jų pataisas. Vis labiau matyti vienybės stoka. „Mes nelaimėsime nebūdami vieningi”. Pasak jo, dabar reiktų užmiršti konfliktus. Partijos svarsto tik apie savo interesus ateities rinkimuose. Susipriešinimas. Bet jeigu norime referendumą laimėti, turime pakęsti net ir tai, kas galbūt mums nepatinka”, – sakė Seimo narys.

Rimvydas Baltaduonis (šios komisijos kopirmininkas) priminė, kad netgi šioje komisijoje ne kartą buvo pabrėžta, jog referendumas dėl dvigubos pilietybės gali tapti politinių kovų įkaitu. Viena iš Seimo ir PLB rezoliucijų dar 2015 m. išvalgiai sakė, kad PLB tikrai remtų referendumą, jei būtų Seimo partijų vieningas sutarimas.

Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos generalinio direktoriaus pavaduotoja Rūta Krauckaitė papasakojo apie dvigubos pilietybės įstatymus kitose Europos Sąjungos (ES) šalyse. Dviguba pilietybė natūralizacijos būdu ES šalyse įgaunama 16-oje (iš 28) valstybių ir pripažįstama dviguba pilietybė, bet 12-oje (tarp jų ir Lietuva) – nepripažįstama. Tačiau moksliniuose straipsniuose yra vartojamas terminas „dvigubos pilietybės toleravimas”. Žinoma, valstybei kur kas paprasčiau kontroliuoti (kalbama apie piliečių teises ir pareigas valstybei) piliečius, turinčius tik vieną pilietybę. Šiuolaikinis gyvenimas renkasi toleravimą dėl to, kad tuomet yra paprasčiau į šalies gyvenimą integruoti atvykėlius. Tai rodo, kad ES egzistuoja gan švelnūs pilietybės suteikimo-nesuteikimo modeliai. Net devyniose ES šalyse piliečiai, įgiję kitos šalies pilietybę, praranda savąją. Tokie požiūriai į dvigubą pilietybę neprieštarauja ES direktyvoms, ES teisei.

– 7 psl.

Kai visi tik apie savo naudą mąsto, šalis pavojuje – Mengzi

Spalio 16-oji –
Tarptautinė maisto diena

Šio straipsnio pavadinime – maldos žodžiai, Dievo sūnaus Jėzaus išsakyti beveik prieš du tūkstančius metų. Pagaliau tie žodžiai buvo išgirsti Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos, įkurtos 1945 m. spalio 16 d. Nuo 1981 m. kiekvienais metais spalio 16 d. minima Tarptautinė maisto diena. Minėdamos šią dieną šalis organizuoja įvairius renginius, programas, parodas, spektaklius, konkursus ir kt. Ši diena minima siekiant informuoti visuomenę apie pasaulio maisto trūkumo problemą, netinkamą ir nesubalansuotą mitybą bei skurdą.

Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, netinkama mityba ir padidėjusi tarša yra didėjančio žmonių mirtingumo priežastis. Apskaičiuojama, kad pasaulyje dėl nepakankamos mitybos silpsta per milijardas žmonių. Didžioji jų dalis – vaikai. Tačiau, kai vieni žmonės badauja, kiti – kenčia nuo persivalgymo, nutukimo ir jo sukeltų ligų.

Pasaulyje daugiau kaip 2 milijardai žmonių yra skurstantys, apie 800 milijonai badaujančių gyvena kaimuose. 2015 m. daugiau nei 19 mln. žmonių buvo priversti palikti savo namus dėl stichinių nelaimių, o kiti 65 mln. – dėl konfliktų, kylančių jų gimtose šalyse.

Europos Komisija primena, kad kur kas daugiau alkstančiųjų sulauktų pagalbos, jeigu sumažėtų išmetamo maisto kiekiai. Kasmet Europos Sąjungoje iššvaistoma apie 90 milijonų tonų maisto atliekų. Per metus vidutiniškai europietis išmeta 180 kg maisto, nors 79 milijonai ES piliečių gyvena žemiau skurdo ribos, o 16 milijonų yra priklausomi nuo maisto labdaros. Apskaičiuota, jeigu nebus imtasi priemonių, iki 2020 m. iššvaistomo maisto kiekis padidės 40 proc. „Eurobarometro“ apklausos duomenimis, 17

proc. lietuvių prisipažino nuolat išmetantys apie 30 proc. išgytų maisto produktų. 2–3 proc. lietuvių išmeta net 50 proc. viso išgyto maisto.

Radau daugiau įdomios informacijos apie Lietuvą. Ten užauginama triskart daugiau grūdų ir mėsos, nei gali suvartoti. Pagal grūdų eksportą Lietuva užima 5-tą vietą Europos Sąjungoje. Nuo 1939 m. grūdinių kultūrų derlingumas Lietuvoje išaugo beveik triskart – nuo 1.3 t. iki 3.7 t. grūdų, prikuliama iš hektaro. Šios vasaros karščiai ir sausra tą derlių sumažino. Lietuva eksportuoja maistą į 140 pasaulio šalių. Lietuva jau turi septynis produktus, kurių pavadinimai įregistruoti ir saugomi ES lygiu dėl jų išskirtinumo, sąsajų su geografine vietoje ar gamybos tradicijų. Tai Seinų/Lazdijų krašto medus, lietuviškas varškės sūris, midus „Stakliškės“, Dujėnų naminė duona, sūris, lietuviškas skilandis ir žemaitiškas kastinys.

Europos Komisijos nuomone, kovojant su išmetamu maistu daug naudos duotų tinkamumo vartoti termino ženklinimo reikalavimų sušvelninimas. Kartais vartotojai neteisingai supranta etiketėse nurodytus tinkamumo vartoti terminus. Pastebima, kad dažnai pasibaigus „Geriausias iki“ terminui, produktai išmetami, nors dar keletą dienų juos drąsiai galima vartoti. Jau dabar yra sudarytas sąrašas maisto produktų, kurių etiketėse nereikia pažymėti tinkamumo vartoti termino. Tai nelupti, nesmulkinti švieži vaisiai ir daržovės, vynas ir kiti gėrimai, kurių alkoholio koncentracija yra 10 proc. arba didesnė. Taip pat kepiniai, kurie paprastai suvartojami per 24 val. nuo pagaminimo ir kt. Lietu-

Kasdienės mūsų duonos
duok mums šiandien...

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

voje galioja tvarka, kuri suteikia galimybę tam tikrus produktus, pasibaigus jų galiojimo terminui, perduoti labdarai. Tarp jų – kava, arbata, prieskoniai, miltai, kruopos, duonos gaminiai, pyragai, makaronai, konditerijos gaminiai be įdaro, kakava, šokoladas, cukrus, džiovinti vaisiai, aliejai, kieti sūriai, padažai, konservuotos daržovės stiklainiuose.

Reikėtų prisiminti bendras sveikos mitybos rekomendacijas. Maistui vartoti kuo įvairesnių šviežių maisto produktų, domėtis sudėtimi ir rinktis tuos, kuriuose yra kuo mažiau konservantų, dažiklių ir saldiklių. Visada valgyti tuo pačiu laiku. Stengtis, kad dienos maisto pagrindą sudarytų grūdiniai produktai. Valgyti daugiau sezoninių daržovių, uogų ir vaisių, kai jie pigiausi, o skonis – pats geriausias. Pirmenybę duoti augaliniams riebalams ir tinkamai pasirinkti užkandžius – vaisius, riešutus ir sumuštinį ar grūdėtą duoną su žuvimi, liesą mėsą ir mažiau riebių sūrį. Rinktis mažiau druskos turinčius maisto produktus ir valgyti mažiau saldumynų. Kasdien išgerti 6–8 stiklines vandens. Nepersivalgyti ir skaičiuoti kalorijas – suvartojamas jų kiekis turi atitikti normą.

Internete radau daugiau praktiškų patarimų: nešvaistikite be reikalo vandens – vietoje maudymosi vonioje rinkitės dušą; kai valote dantis, užsukite vandens čiaupą. Žemė ir vanduo turi išlikti švarūs – tad nešiukšlinkite, mažiau naudokite cheminių medžiagų. Pirkite ekologiškus maisto produktus. Tausokite elektros energiją – pirkite elektros energiją taupančius prietaisus bei elektros lemputes. Prižiūrėkite savo automobilius – taip sumažinsite išmetamų dujų kiekį. Naudokite saulės baterijas ar kitas „žaliosios“ energetikos sistemas.

Tai tiek informacijos ir patarimų Tarptautinės maisto dienos proga. Užsklandai kviečiu Kazį Bradūną: *Kai vakaro maldoj prašau kasdienės duonos, / Užlieja sielą man javų laukai. / Rodos, einu alsuojančiais dirvonais, / Po kojų sklaidosi pavasario rūkai.*

„Draugo“ pokylio
puslapiuose netrūko
naujienų

Atkelta iš 1 psl.

LR generalinio konsulo Mantvydo Bekešiaus sveikinimą susirinkusiems perskaitė vicekonsulė Laura Stange. Į tribūną pakviestas Kongreso narys P. Roskam buvo tituluotas kaip „Breaking News“ arba „Karštų naujienų“ skilties svečias. Jis sveikindamas susirinkusius patikino: maža lietuvių tauta yra tokia stipri ir tiek daug pasiekusi, kad ją pavyzdžiu laiko daugelis didelių valstybių. V. Ušackas savo sveikinimą ir pasisakymą pagyvino smagiu epizodu iš sovietinės praeities: kai jų šeima sulaukdavo siuntinių iš Amerikos, dalis dovanų būdavo įvyniotos į „Draugo“ puslapius. „Mes jas išvyniodavome, laikraščio lapus išlygindavome ir godžiai skaitydavome laisvą žodį“, – prisiminė politikas.

Menamai versdama naują laik-

Prie laikraščio gėlių sienelės – „Draugo“ rėmėjų ir redaktorių komanda (iš k.): Donatas Januta, Ramunė Lapas, Vygaudas Ušackas, Virginija Petrauskienė ir Jonas Daugirdas.

raščio puslapį su rubrika „Finansai“, pokylio vedėja pakvietė kalbėti Lietuvių Fondo tarybos pirmininkę Audronę Karalius, taip pat ir dosnų „Draugo“ rėmėją iš Californijos atvykusį Donatą Janutą.

Mūsų laikraščio geradaris palinkėjo, kad „Draugo“ leidėjai ir skaitytojai toje pačioje salėje susirinktų ir dar po 109 metų.

Pristačiusi į pokylį susirinkusius įvairių JAV lietuvių organizacijų atstovus, padėkojusi salės šeimininkams – Pasaulio lietuvių centro atsakingiems darbuotojams, V. Kava pakvietė žodį tarti: „Draugo“ „Draugas News“ ir „Lithuanian Heritage“ redaktorių Ramunę Lapas, Vidą Kuprytę ir Joną Daugirdą.

„Mes labai vertiname jūsų ištikimybę, nuolatinę dėmesį ir didelę paramą mūsų darbui“, kreipdamasi į svečius ir „Draugo“ prenumeratorių sakė R. Lapas. V.

Kuprytė pasidžiaugė, kad jos redaguojamas kartą per mėnesį išleidžiamas laikraštis „Draugas News“ jau gali džiaugtis penkerių metų stažu ir didžiausiu prenumeratorių skaičiumi. „Užsakykime, užprenumeruokime ‘Draugą’ savo draugams.

Prisiimkime tai kaip metų pabaigos kalėdinį išipareigojimą. Pirkime draugams ne daiktus, o prenumeruokime laikraštį. Skatinkime ne vartojimą, bet žinojimą“, – pratęsdama J. Daugirdo mintis apie tai, kaip galima padėti nelengvai besilaikančiais lietuviškai spaudai, sakė renginio vedėja V. Kava.

„Kultūros“ puslapio svečiai buvo iš Lietuvos atvykę Kauno folkloro grupės „Žaisa“ atlikėjai. Jie savo smagioje programoje ne tik dainavo, šoko, bet buvo parengę ir trumpą edukacinę programėlę – supažindino pokylio svečius su skirtingų Lietuvos regionų tautiniais apdaraais. Ansamblio pasi-

Jonas Prunskis ir Peter Roskam – „Draugo“ pokylio garbės svečiai.

rodymą užbaigė bendra daina – „Lietuva brangi“, kurią visi traukė atsi-stoję.

Tarp kalbų ir sveikinimų bei dainų svečiai buvo pavaisinti skaniais pietumis, kuriuos paruošė Audros Januškienės įmonė „Bravo Bites“. „Draugo“ šventė buvo tarsi didelės šeimos susitikimas. Šeimos, kuri turi savo namuose daug vietos ir mielai priims visus, kurie nori prisijungti ir būti kartu.

Spalio 9 d. „Drauge“ išspausdintame Ž. Gurauskienės straipsnyje „Pasaulio lietuvių centras – mano antrieji namai“ įšvilė klaida. Vydūno vardo jaunimo fonde Nijolės Baniienės vardinė stipendija buvo įsteigta ne 2007, o 2018 metais.

Atsiprašome autorės ir jos pašnekovo gerb. Rimo Banio. Redakcija

Renginio vedėja Vilma Kava: „Investuokite ne į vartojimą, o į žinojimą.“ Jono Kuprio nuotr.

TELKINIAI

Prof. Emanuelis Kęstutis Jarašūnas (1932–2018)

REGINA GASPARONIENĖ

Šių metų vasarą Lietuvoje viešėdamas staiga mirė prof. Emanuelis Kęstutis Jarašūnas. Jis buvo išvykęs į Lietuvą susilpnėjęs sveikatai. Dabar, spalio mėnesį, jam būtų suėję 86-eri.

Emanuelis K. Jarašūnas iš Lietuvos su tėvais pasitraukė būdamas 12-os metų paauglys. Jo tėvas buvo girininkas Darbėnuose, paskui Šventojoje, Kretingos apskr. Kaip ir dauguma Lietuvos inteligentijos, jų šeima bėgo jau paskutinę akimirka, kai aplink juos siautė puolanti sovietų armija. Atvykęs į Palangą jo tėvas jau norėjo pasukti atgal, bet susitiko su kunigu, kuris įkalbėjo to nedaryti, ir taip arklio tempiamu vežimu jie pasiekė Vokietiją. Čia lietuvių lageryje baigė gimnaziją. Kai tėvai gavo leidimą vykti į JAV, jie pasiekė Clevelandą. Jaunasis Emanuelis, dar paauglys, nuėjo dirbti į fabriką, kad padėtų tėvams, o pats mokėsi vakarais. Dalyvavo Clevelando Čiurlionio tautinių šokių ansamblyje, kuriame dainavo daugiau kaip dešimt metų. Baigęs mechaninės inžinerijos (metalurgijos) mokslus California State University bakalauro laipsniu, jis įsidarbino vienoje iš Sacramento kompanijų. Toliau tęsė studijas, įgydamas magistro laipsnį mechaninės inžinerijos srityje. 1979 m. Southwestern University Florida apgynė pirmąjį PhD daktarata iš metalų atsparumo mokslų. Sėkmingai dirbo „Aerojet General“ kompanijoje kuriant „Polaris“ ir „Minutmen“ raketų variklius. 1969 m. išlaikė State of California Professional Engineers egzaminus, davusius teisę kurti privačią įmonę. Taip buvo įkurta konsultacinė bendrovė „EJ and Sons“. Joje buvo gaminamos aukščio kėlimo mašinų konstrukcijos. Iš NASA gavo apdovanojimą už raketų kėlimo mašinų konstrukcijos tobulinimą ir taikymą. Tuo pačiu metu dėstė California State University Long Beach. Dirbo lėktuvų bendrovės „Boeing“ medžiagų atsparumo konsultantu, taip pat Amerikos karinio laivyno bazės Long Beach kėlimo mašinų saugos patarėju. Lėktuvų kompanija „Boeing“ pritaikė jo išradimą – sukurti smūgiams labai atsparią medžiagą iš titano ir vanadžio, kuri naudojama lėktuvų ratams smūgio į žemę metu sustiprinti. Antrą daktarata, PhD, 1993 m. jam suteikė Ispanijos Universitat De Valencia už medžiagų atsparumo programos struktūrą ir pritaikymus laboratorijose, kur jis buvo pakviestas skaityti paskaitas. Trečią garbės daktaro laipsnį suteikė Kauno technologijos universitetas (KTU) 2006 m. už nuopelnus Lietuvos mokslo ir švietimo įstaigoms. Profesorius E. Jarašūnas savo lėšomis atkūrė mechanikos ir mechatronikos fakultetų deformuojamų kūnų mechanikos katedros metodinį kabinetą. Gabiems mechanikos ir mechatronikos studentams ir bakalaurams, kurie specializuojasi sporto inžinerijos, biomechanikos ir biomechatronikos srityse, savo lėšomis įsteigė stipendijas. Profesorius tokių stipendijų spėjo padalinti daugiau kaip 20 kartų. Labai rėmė KTU mokslininkų stažuotes JAV ir globojo čia atvykusius mokslininkus. Parašė keturis vadovėlius, daugiau kaip dvidešimt straipsnių aukščio kėlimo mašinų konstrukcijų tobulinimo ir jų naudojimo saugos stiprinimo srityje. 1989–1996 m. buvo Atkuriamojo VDU senato narys. Gyvendamas Santa Monicoje E. Jarašūnas su kitais įkūrė pastatų statybos „Rūta“ korporaciją, sėkmingai veikiančią iki šiandien.

Prof. Emanuelis Jarašūnas buvo aktyvus išeivijos visuomenininkas. Jis savo lėšomis rėmė Clevelando Lietuvių namų statybą, Los Angeles Tautinius namus; buvo LA Californijos Lietuvių kredito unijos narys, „Rūtos“ bendrovės prezidentas, aktyviai dalyvavo ir sprendė Amerikos inžinierių ir architektų veikloje, dalyvavo skautų ir jaunimo sporto renginiuose.

Tie, kurie dirbome Californijos Lietuvių kredito unijoje, visada sutikdavome jį linksmą, visus darbuotojus matantį, su visais maloniai pasisveikinantį, visada pasitempusį, visada geros nuotaikos. Juokaudamas mums primindavo, kaip reikia gerbti Kredito unijos įkūrėjus. Tai buvo jo nuolatinis pajukavimas, bet įteigė iš tikrųjų, tai jis kartu su dar keliais buvo pirmųjų, nepabijojusių rizikuoti savo lėšomis ir autoritetu, įkurti Californijos Lietuvių kre-

Ši pavasarį anūkų Sutvirtinimo Sacramento šventėje. Iš k.: Romo žmona Angelė Jarašūnienė, Robbie Sutton, Auris Jarašūnas, Aleksa Jarašūnaitė, Aidas Jarašūnas, Romas Jarašūnas, Lukas Jarašūnas, Angelės sesuo Kristina Žvinakytė ir Emanuelis Jarašūnas.

dito sąjungą. Reikia pasidžiaugti, kad taiklus pirmųjų įkūrėjų numatymas išsipildė su kaupu: šiandien su jo pagalba įkurta Californijos Lietuvių kredito unija gali girtis sukaupu daugiau kaip šimto milijonų dolerių turtu ir nepaprastai didele teikiama pagalba savo nariams finansų skolinimo ir taupymo srityje.

Antroji jo didžiulė meilė buvo daina. Apdovanojimas nepaprastu muzikalumu ir muzikine klausa, Emanuelis Jarašūnas dainavo pirmu tenoru – buvo solistas Los Angeles Vyrų kvartete. Nepaisant jo aukšto Long Beach University profesoriaus statuso, jis mielai lankė Vyrų kvarteto repeticijas, kaip studentas kalė, kad išsimintų dainų žodžius, ir mielai

E. Jarašūnas su sūnumis Auriu ir Romu.

E. Jarašūnas buvo pirmasis tenoras garsiajame LA vyrų kvartete.

Šeimos albumo nuotraukos

klausė režisieriaus Petro Maželio sceninės vaidybos nurodymų. Jo ir a.a. Broniaus Seliuko, irgi tenoro, boso Rimtauto Dabšio bei baritono Antano Polikaitis menas džiugino Californijos ir taip pat plačios Amerikos, Kanados, Europos ir net Australijos lietuvių daugiau kaip 40 metų. Pradėjęs dainuoti Clevelando Čiurlionio ansamblyje dar 1952 m., jis dalyvavo Clevelando Šv. Jurgio parapijos chore ir Vyrų kvartete „Ažuolas“ bei LA Vyrų kvartete.

Bet visus jo mokslinius bei meninius pasiekimus nugalė didžioji meilė Tėvynei Lietuvai. Kaip niekas kitas iš mūsų emigrantų, jis okupuotai Lietuvai bandė padėti dar sunkmečio metais. Pirmą kartą 1976 m. jis atvyko į Vilnių ir universitete dėstė vieną semestrą. Antras džiaugsmingiausias jo apsilankymas įvyko 1989 m. Sąjūdžio suruoštame koncerte Vingio parke, kur susirinko dešimtys tūkstančių lietuvių, kur tyvuliavo trispalvės vėliavos. Jis tuomet su LA Vyrų kvarteto koncertais apvažiavo beveik visą Lietuvą, lydėdami savo dainomis ugningus tautos šauklio Bernardo Brazdžionio poetinius susitikimus, dainuodami Lietuvos žmonėms ir keldami jų dvasią. Jie dainavo atgimstančiai Lietuvai, jos ateičiai. O pačiose audringose ir katastrofiškose dienose jis kartu su rašytoju Kazimieru Saja atskubėjo prie Parlamento rūmų, saugojo juos ir su kitais kovojo prieš jedinstvininkus, kai tie atvyko išvaikyti susirinkusius Lietuvos parlamentarų. Kaip jis pats pasakojo, kad ten jis buvo išmaudytas labai stiprios vandens srovės, netaikytos į laisvės priešininkų pusę. Buvo liudininkas, kai atvykę parašiutininkai ir kareiviai daužė užsienio korespondentus, laužė jų fotoaparatus, mušė be gailės gynėjus. Tai buvo dar tik įžanga į Sausio 13-osios žudynes, kur stiklinėmis akimis, prisigėrę narkotikų, kareiviai ir tankistai žudė nekaltus, beginklius Lietuvos žmones. Jis ne tik matė, bet ir dalyvavo su visais kovojančiais Lietuvos žmonėmis tą Sausio 13-osios naktį; mat jo viza kaip tik galiojo nuo 1990 m. gruodžio 12 d. iki 1991 m. sausio 26 d. Jis matė, kaip sunku buvo jau susikūrusiai Lietuvos valdžiai daryti pirmuosius žingsnius: sustreikuodavo „Aerofloto“ darbuotojai oro uostuose, ant geležinkelio bėgių užvažiuodavo tanketės, kurios stabdydavo traukinius. Jis pasakojo, kad pritrūkus prekyboje maisto pirmoji pagalba atėjo iš Norvegijos.

Toks buvo mūsų Los Angeles ir Santa Monicos lietuvių visuomenės narys prof. Emanuelis Kęstutis Jarašūnas. Reiškiami giliai užuojautą sūnams: inžinieriui Romui ir Angelei bei jų vaikams Aleksai, Lukui ir Aidui; advokatui Auriui Jarašūnui ir Robbie Sutton. Los Angeles lietuvių visuomenė neteko labai kūrybingos, giliai tikinčios, neeiliniais gabumais apdovanotos asmenybės – Emanuelio Kęstučio Jarašūno. Tegul jam bus ramu ilsėtis šalia savo žmonos Laimos Nijolės, kuri išėjo į dausas prieš ketverius metus. Jie abu užaugino gerus sūnus, susipratusių lietuvių.

Velionis buvo pašarvotas Vilniuje 2018 m. rugpjūčio mėn. 14 d. Gedulingos pamaldos už E. K. Jarašūno vėlę bus aukojamos Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje spalio mėn. 27 d., 11 val. ryto. Tuoj po Mišių parapijos didžiojoje salėje vyks atsisveikinimo minėjimas ir pietūs. (2718 St. George Street, Los Angeles, CA 90027). Privačios laidotuvės Forest Lawn kapinėse vyks kitą savaitę.

Norintys paaukoti Velionio atminimui prašomi vietoje gėlių siųsti aukas Lietuvių skautų sąjungai: Lith. Scouts Assoc., 2808 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404.

Lietuvos vyčių
Vidurio Amerikos
apygardos
rudens posėdis
ir ypatinga šventė

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Rugsėjo 23 d., sekmadienį, Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygarda, kurią sudaro kuopos iš Illinois, Indianos, Michigano ir Kalifornijos valstijų, surengė rudens posėdį, kurį globojo pirmininkė Maria Deksnis ir 158-osios kuopos, veikiančios Lonsgshore, IN, nariai. Dalyvavo 28 vyčiai.

Posėdį atidarė ir jam vadovavo Vidurio Amerikos apygardos pirmininkė Aldona Zajauskas. Malda sukalbėjo seselė kazimierietė Teresė Papšytė iš 112 kuopos, Chicago, IL. Dalyvaujančius vyčius ir svečius sveikino bei sėkmingo posėdžio linkėjo 158 kuopos pirmininkė Maria Deksnis. Posėdyje dalyvavo Lietuvos vyčių garbės narė ir pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė, kuri tarė sveikinimo žodį, ir garbės narė finansų sekretorė iš Broken Arrow, Oklahoma, June Grenier.

Protokolo sekretorės Georgianna Macke ir išdininko Robert Damašauskas pranešimai buvo priimti vienbalsiai ir be pataisų. Apygardos valdyba, komitetų pirmininkai ir kuopų pirmininkai nušvietė praėjusių trijų mėnesių veiklą. Apygardos atstovės Aldona Zajauskas ir Georgianna Macke papasakojo apie neseniai vykusį 105-ąjį visuotinį narių suvažiavimą Boston/Dedham, Massachusetts. Buvo pranešta, kad garbės narys Robert A. Martin, Jr., buvo išrinktas Šv. Kazimiero gildijos naujuoju pirmininku. Jis pranešė, kad 2023 m. bus ruošiama ekskursija į Romą, Italiją, minėti Šv. Kazimiero kolegijos 75 veiklos metų. Taip pat pranešta, kad šiemet laukia penki projektai: suremontuoti popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos trečiojo aukšto terasą, pataisyti stogą seselių name, nupirkti didelės talpos skalbimo mašiną ir didelės talpos džiovintuvą bei įrengti naują, saugos reikalavimus atitinkančią virtuvės ventiliacijos ir dujų tiekimo sistemą. Atlikti visus darbus kainuotų 75,000 JAV dol. Lietuvos vyčiai šiems projektams paaukojo arti 20,000 JAV dol.

106-ojo metinio suvažiavimo komiteto pirmininkė Liza Macke, 157 kuopos narė iš Lemonto, IL, papasakojo apie 2019 m. liepos 24–28 d. ruošiamą suvažiavimą. Visi posėdžiai vyks Embassy Suites Hotel, Chicago-Lombard/Oak Brook, Lombard, IL. Viešbučio kaina – 141 dol. asmeniui parai. Tiems nariams, kurie atvyksta anksčiau, ketvirtadienį, liepos 25 d., planuojama išvyka laivu Čikagos upe iki Michigano ežero. Važiuosime į Lisle, IL, kur aplankysime Morton Arboretum. Penktadienį, liepos 26 d., po oficialaus suvažiavimo ir posėdžių, vakare vyks kultūros vakaras – „Kūčios liepos mėnesį“ (Kūčios in July). Švėsime Kūčias su tradiciniais lietuviškais patiekalais, giedosime kalėdines giesmes. Suvažiavime bus perskaitytos dvi paskaitos: apie kalėdinius šiaudinukus (vytė Theresa Balčiūnas-DiCello); dr. Robertas Vitas pasakos apie Lituaniistikos tyrimo ir studijų centrą. Sekmadienį, liepos 28 d., suvažiavimo uždarymo šv. Mišios bus aukojamos Franciscan Village, Lemont, IL. Po Mišių pietausime su seselėmis kazimierietėmis.

Garbės narė Teresė Strolia pranešė, kad 2019 m. metiniame suvažiavime Georgianna Macke, 157 kuopos narė, bus pakelta į garbės narystę.

Buvo pranešta, kad žiemos posėdis ir Šv. Kazimiero šventė bus ruošiama sekmadienį, 2019 m. kovo 3 d., St. Pius X parapijoje, 4300 Oak St., Stickney, IL. Šv. Mišias atnašaus parapijos klebonas garbės narys kun. Antanas Markus. Šv. Kazimiero šventę or-

Sėdi (iš k.): Vidurio Amerikos apygardos pirm. Aldona Zajauskas, centro valdybos pirm. Regina Juškaitė-Švobienė, stovi Teresė Strolia, ses. kazimierietė Theresa Papšytė, Cecilia Matul, Franceska Zajauskas, Susan Binkis, Regina Juškaitis, Liza Macke ir Georgianna Macke.

ganizuos 102 kuopa iš Detroit, MI.

Buvo pranešta, kad Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygarda 2016 m. finansavo (6,500 dol.) medinį koplytstulpį, kuris jau pastatytas Michigan City, IN, lietuvių skyriuje „Friendship Botanic Gardens“. Ant koplytstulpio yra lentelė su užrašu: „In honor of an independent Lithuania, this wayside cross is sponsored by the Knights of Lithuania Mid-America District. 2016.“ O šiemet prie Lietuvos trijų prezidentų (Antano Smetonos, dr. Kazio Griniaus ir Aleksandro Stulginskio) memorialo padėtas paminklinis akmuo su užrašu „Knights of Lithuania Mid-America District, Grant 2016–2018“ ir Lietuvos vyčių logotipu. Po susirinkimo vyksime į „Friendship Botanic Gardens“, kur dalyvausime Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA) ir kitų organizacijų ruošiamoje šventėje „Atkurtai Lietuvai“ 100 metų.

Lietuvos vyčių centro valdybos pirm. R. Juškaitė-Švobienė ir LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius.

Vyko rinkimai. 2018–2019 m. Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos sudėtis: pirmininkė – Aldona Zajauskas, 16 kuopa, Chicago, IL; pirmoji vicepirmininkė – Genevieve Maluska, 157 kuopa, Lemont, IL; antroji vicepirmininkė, atsakinga už narystę – Loreta Raudonytė-Vician, 82 kuopa, Gary, IN; trečioji vicepirmininkė, dirbanti su jaunais vyčiais – Alexandra Rudmin, 16 kuopa, Bridgeport, IL; protokolų sekretorė – Georgianna Macke, 157 kuopa, Lemont, IL; išdininkas – Robert Damašauskas, 36 kuopa, Chicago, IL; korespondencijos sekretorė – Eliza Macke, 157 kuopa, Lemont, IL; patikėtiniai: Regina Juškaitis, 112 kuopa, Chicago, IL; Saulius Dačiola, 158 kuopa, Lake Shore, IN; Cecilia Matul, 36 kuopa, Chicago, IL; tvarkdariai: Franceska Zajauskas, 16 kuopa, Chicago, IL; Andreja Deksnis, 158 kuopa, Lake Shore, IN; garbės narė Teresė Strolia, 157 kuopa, Lemont, IL; Lietuvių reikalų komiteto atstovė – seselė kazimierietė Teresė Papšytė, 112 kuopa, Chicago, IL; Lietuvių kalbos ir kultūros komiteto atstovas – Janeen Perutis, 16 kuopa Chicago, IL; Ritualų komiteto atstovė – Georgianna Macke, 157 kuopa, Lemont, IL; Sporto komiteto atstovas – Tony Armalis, 112 kuopa, Chicago, IL; „Vyties“ žurnalo korespondentė – Su-

san Binkis, 112 kuopa Chicago, IL; ryšių su visuomene atstovė lietuvių ir anglų kalbomis – garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė, 102 kuopa, Detroit, MI; Vidurio Amerikos apygardos institutas – dr. Petras Povilas Zansitas, 16 kuopa, Chicago, IL; „Trimito“ žiniaraščio redaktorius – garbės narys Robert A. Martin, Jr., 16 kuopa, Chicago, IL; Lietuvos vyčių fondo atstovė – Susan Binkis, 112 kuopa, Chicago, IL; Stipendijų komiteto atstovas – Robert Damašauskas, 36 kuopa, Chicago, IL; Šiluvos Švč. Mergelės komiteto, Šv. Kazimiero gildijos atstovė ir garbės narystės atstovė – garbės narė Teresė Strolia, 157 kuopa, Lemont, IL. Vidurio Amerikos apygardos instituto direktorių tarybą sudaro: garbės nariai Robert A. Martin, Jr., 16 kuopa, Chicago; Teresė Strolia, 157 kuopa, Lemont, IL, ir Julie Zakarka, 112 kuopa, Chicago, IL.

Šiais metais vyks vietinė piligriminė kelionė. Šv. Mišios minint Trakų Dievo Motinos Marijos 300 m. karūnavimo šventę bus aukojamos sekmadienį, spalio 14 d., St. Pius X bažnyčioje, Stickney, IL. (1718 m. tuometinio Vilniaus vyskupo iniciatyva ir su Vatikano bei Popiežiaus palaiminimu paveiksle pavaizuota Trakų Dievo Motina Marija ir kūdikėlis Jėzus buvo papuošti karūnomis.) Mišias aukos parapijos klebonas kun. Antanas Markus. Po Mišių pietausime „Riverside“ restorane. O šv. Mišios už mirusius apygardos vyčius bus aukojamos lapkričio 10 d. St. Pius X bažnyčioje, Stickney, IL, kurias atnašaus parapijos klebonas kun. Antanas Markus.

Pranešta, kad 157 kuopa, Lemont, IL, ruošia Kūčių šventę gruodžio 3 d. Galima registruotis pas Georgianna Macke. 112 kuopos kalėdinis renginys vyks gruodžio 7 d. Registruotis pas Reginę Juškaitis.

Kitas valdybos posėdis numatytas 2019 m. vasario 10 d.

Posėdis baigtas malda, kurią vedė seselė Teresė Papšytė. Po susirinkimo garbės narė Teresė Strolia priėmė naujos Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos valdybos ir komitetų atstovų priesaiką. Visiems buvo palinkėta sėkmės jų naujose pareigose.

Vyčiai „Friendship Botanic Gardens“ dalyvavo „Atkurtos Lietuvos“ šventėje

Po Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos posėdžio, kuris vyko sekmadienį, rugsėjo 23 d., 158 kuopos pirmininkės garbės narės Maria Deksnis namuose, nuvažiavome į „Friendship Botanic Gardens“, 2055 East U.S. Highway12, Michigan City, IN, kartu švęsti Lietuvos atkūrimo šimtmečio šventės, kurią rengė Lietuvos universitetų moterų asociacija (LUMA), talkinant įvairioms lietuvių organizacijoms.

Šiame parke, kuris vadinamas draugystės botanikos sodeliu, lietuvių skyriuje, puikuojami nepriklausomos Lietuvos prezidentų (Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir dr. Kazio Griniaus) paminklai. Ten Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos nariai Lietuvos vyčių organizacijos vardu 2016 m. pastatė koplytstulpį (projektui paaukota 6,500 dol.), o šiais metais prie prezidentų paminklų padėtas akmuo su užrašu „Knights of Lithuania Mid-America District, Grant 2016–2018“ ir su Lietuvos vyčių logotipu. Prie koplytstulpio ir paminklų LUMA narės pasodino daugybę gėlių ir kitų augalų.

Nukelta į 11 psl.

Lietuva yra ten, kur esate jūs!

Grakštus ansamblio „Laumė“ merginų šokis.

Smagiai sukasi tautinių šokių grupės „Suktinis“ poros.

Phil Eichas nuotraukos

ŽIVILĖ GURAUSKIENĖ

Rugsėjo 23 d., Popiežiui Pranciškui lankantis Lietuvoje, išeivijos lietuvių subūrė įspūdinga šimtmečio minėjimo šventė „Friendship Botanic Gardens“, Michigan City, Indiana.

Kaip savo sveikinimo kalboje pabrėžė visuomenininkas inžinierius Juozas Polikaitis, Popiežius Pranciškus, lankydamasis Lietuvoje, kvietė mus semtis jėgų iš praeities. Istorija „Friendship Botanic Gardens“ yra palikusi pirmųjų lietuvių emigrantų, vadinamų pirmabangiais, pėdsaką, kurį privalome gerbti ir išsaugoti jų indėlį ateities kartoms.

Renginį lietuvių ir anglų kalbomis vedė Svajonė Kerelytė ir Jonas Platakis.

Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA) Vakarų Amerikos skyriaus pirmininkė ir renginio organizatorė dr. Rima Kašubaitė-Binder, tarusi sveikinimo žodžius, priminė susirinkusiems „Friendship Botanic Gardens“, vadinamojo Draugystės botanikos sodelio, istoriją. „Friendship Botanic Gardens“ Lietuvos sodas buvo įkurtas 1941 m., kai Nepriklausomos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona 1941 m. spalio 12 d. pasodino eglę „International Friendship Garden“, Michigan City, Indianoje. Lietuvos karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Čikagos skyriaus ramovėnai prie prezidento Antano Smetonos pasodintos eglės 1962 m. rugsėjo 23 d. pastatė paminklą su įrašu. Norėdami įamžinti visus tris buvusius nepriklausomos Lie-

tuvos prezidentus, šalia prezidento A. Smetonos eglės 1971 m. pasodino dar dvi egles, kurios 1971 m. birželio 20 d. buvo iškilmingai dedikuotos prezidentams: Aleksandriui Stulginskiui ir dr. Kaziui Griniui. Prie šių eglų taip pat buvo pastatyti paminklai su įrašais. 1973 m. rugsėjo 9 d. vyko iškilmingas jų atidengimas ir visų trijų prezidentų paminklų pašventinimas. Vėliau parko pavadinimas buvo pakeistas į „Friendship Botanic Gardens“.

Dr. Rima Kašubaitė-Binder dėkojo rėmėjams bei visiems, prisidėjusiems prie šventės organizavimo: LUMA, Lietuvos vyčiams, skautams, Lietuvių Fondui, JAV Lietuvių Bendruomenei (LB), šauliams, Amerikos lietuvių šlovės muziejui (National Lithuanian American Hall of Fame), Lemonto LB atstovams, Amerikos lietuvių Beverly Shores, Indiana, klubo nariams, įvairioms organizacijoms bei pavieniams žmonėms.

Įnešus Jungtinių Amerikos Valstijų, Lietuvos vėliavas bei istorinę Lietuvos vėliavą su Vyčiu buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai ir susirinkusieji išklaušė invokaciją, kurią sukalbėjo kun. Edvardas Stočkus ir Erika Brooks.

„Lietuva yra ten, kur esate jūs – lietuviai. Ačiū už tai, kad saugote lietuvių, kad puoselėjate tradicijas ir perduodate meilę Tėvynei iš kartos į kartą“, – į Lietuvos 100-mečio minėjimo šventę susirinkusius lietuvius Indianoje, „Friendship Botanic Gardens“, sveikino Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius ir dr. Rimai Kašubaitė-Binder įteikė istorinę Lietuvos vėliavą su Vyčiu.

Šventės svečiams buvo perskaity-

ti sveikinimai: Michigano miesto mero Ron Meers, kurį pagarsino John Leinweber, „Friendship Botanic Gardens“ tarybos pirmininkas; senatoriaus Joe Donnelly; buvusio LR generalinio konsulo Čikagoje Marijaus Gudyno ir LR generalinės garbės konsulės Ohio Ingridos Bublienės.

Renginį įprasmino Jūratė ir Jonas Variakojai su anūkais, Andrėja ir Dovu, Lietuvos kariuomenės pulkininko leitenanto, laisvės kovų dalyvio, Krašto apsaugos ministro Jono Variakojos provaikaičiai, Lietuvos vyčių organizacijos atstovės Regina Juškaitė-Švobienė ir Aldona Zajauskas bei Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje atstovės, padėjė vainikus prie prezidentų pa-

minklų.

Meninė renginio programa pamažu būrė svečius jaukioje pievoje ties scena, kur visus savo pasirodymais džiugino ansambliai „Laumė“, „Suktinis“ ir „Spindulys“ bei į šokio sūkurį kvietė solistai Vilija Kerelytė, Algimantas Barniškis ir Povilas Strolia. O oficialiąją šventės dalį užbaigė jautriai nuskambėjusios poetės Sandros Avižienytės eilės:

*Kai pabrėškus rytmečio aušra /
Sušaukė visus į lauką / Rugį sėti – / Štai
tokia tu, mano Lietuva, / Tokių savyje
nešuos mylėti. / Ir tiktai nulinkus šulinio /
Svirtis / Primena lėkimą į pasaulį
– / Bet brangiausia tu, mana šalis, – iš-
matuota / Basomis po saule.*

Į šventę gausiai suvažiavę žiūrovai stebi programą.

„Lietuva yra ten, kur esate jūs – lietuviai“, – sveikino susirinkusiuosius LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius ir dr. Rimai Kašubaitė-Binder įteikė istorinę Lietuvos vėliavą su Vyčiu. Kairėje – programos vedėjas J. Platakis.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Šauliai įneša vėliavas (iš k.): LŠSI vadas Julius R. Butkus, jo pavaduotojas Giedrius Bikulčius ir Gen. T. Daukanto jūros šaulių kuopos vadas Vytautas Jurevičius. Fone – „Suktinio“ šokėjai.

Audronės Kižytės nuotraukos

Posėdžiavo Seimo ir PLB atstovai

PLB pirmininkė Dalia Henke susitiko su Seimo pirmininkas Viktoru Prancickiu.
LRS/Džojos Barysaitės nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

Tai reiškia, kad dvigubos pilietybės suteikimas ar jos atėmimas yra šalių pasirinkimas. 2013 m. Maltos vyriausybė priėmė sprendimą pilietybę suteikti tiems, kas ten investavo ne mažiau kaip 650 tūkstančių eurų. Ir nebuvo reikalaujama, kad šie investitoriai būtų Maltos gyventojai. Europos Taryba ir Europos Komisija griežtai sukritikavo tokį Maltos sprendimą. Malta į tai sureagavo ir ėmė reikalauti šalyje išgyventi bent vienerius metus.

Komisijos narė iš Jungtinės Karalystės **Dalia Asanavičiūtė**: „Gyvenantys užsienyje prieš balsavimą privalo registruotis Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) tinklalapyje. Jau nebe pirmi metai, kai apie tai kalbame – ta sistema strigo. ‘Apple’ telefonais buvo sunku užsiregistruoti. Aš pati užsiregistravau tik iš trečio karto”, – kalbėjo ji. Yra žinomi atvejai, kai žmonai užsiregistruoti pavyksta, vyrui – ne.

Dažnai PLB priekaištaujama, kad esą ji nedirba savo darbo. „Aš noriu priminti, kad mes esame visuomeninė organizacija, dirbam savo laisvalaikio ar atostogų sąskaita, o VRK – už darbą gauna atlyginimus, todėl ne PLB, bet VRK savo darbo nedirba, registruodama piliečius, esančius užsienyje. Mes dirbame su ‘nulinio finansavimu’, priešingai nei VRK. Nemanau, kad norintis balsuoti ir gyvenantis, tarkime, Mažeikiuose, važiuotų į Vilnių registruotis. Registravimosi sistema veikia nepatenkinamai. Tai ir didesnę agitavimo funkciją turėtų priimti VRK, o ne ją nusimesdama nuo savęs ir primedama PLB. Juo labiau kad pernelyg sudėtinga yra registravimosi balsavimui sistema. Vyresnio amžiaus žmonėms ji yra nesuprantama ir paini. Betgi už valstybės piliečių informavimą ir agitavimą yra atsakinga valstybė, o ne visuomeninė organizacija, t.y. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Ir reklaminius plotus išseivijos leidiniuose, reklamą pirkti turėtų ne PLB, bet VRK, valstybė”.

Vyriausiosios rinkimų komisijos atstovė, dalyvavusi posėdyje, pranešė, kad nesklandumai, kildavę registruojantis „Apple“ įrenginiais, jau yra išspręsti ir dabar sunkumų kilti nebeturėtų.

Įvairių kraštų atstovai kėlė klausimus dėl kitų techninių balsavimo nesklandumų. Yra žinoma daug atvejų, kai registruojantis internetu žmonės nežino, kad užsiregistravus balsavimui internetu ir pabalsavus būtina tai patvirtinti. Nepatvirtinus balsas nėra užskaitomas.

Taip pat komisijos posėdyje buvo svarstomas klausimas apie paštą. Žinoma labai daug faktų iš įvairių šalių,

kai dėl pašto lėtumo daug išankstinio balsavimo vokų laiku nepasiekė ambasadų ir todėl jie nebuvo užskaityti.

Komisijos narė **Rita Tamašūnienė** kalbėjo apie balsavimą internetu. Ji iškėlė problemas, susijusias su saugumu, su grėsmėmis kibernetinėje erdvėje. Lietuvoje intensyviai dirbama šiomis kryptimis, tačiau vargu ar bus greitai matomi rezultatai. Juo labiau kad vis daugiau šalių atsisako balsavimo internetu būdo kaip nesaugaus. Jeigu vis dėlto Lietuvoje elektroniniam balsavimui bus pritarta, tai, R. Tamašūnienės nuomone, vis dėlto reiktų pradėti bandyti nuo balsavimo vietos rinkimuose, o ne nuo svarbaus referendumo dvigubos pilietybės klausimais, prezidentiniuose ar netgi Seimo rinkimuose. Praėjusiais metais Lietuvoje buvo užregistruoti net 55 tūkstančiai rimtų incidentų elektroninėje erdvėje ir nesimato jų mažėjimo tendencijos.

Dalia Asanavičiūtė atkreipė dėmesį į atskiros rinkimų apygardos gyvenantiems ne Lietuvoje būtinumą. Jeigu vienoje rinkimų apygardoje Seimo narys yra išrenkamas, na, tarkime, 14–15 tūkstančių rinkėjų, tai Naujamiesčio rinkiminėje apygardoje, kurioje balsuoja ir visi gyvenantys užsienyje, atstovą Seime renka beveik dvigubai daugiau – apie 28,6 tūkst. Tai ar nėra pagrindas pagalvoti, kad išseivija turėtų Seime turėti vieną savo atstovą? Naujamiesčio apygarda galėtų rinkti du Seimo narius.

Pasaulio lietuvių metai

2019-ieji metai paskelbti Pasaulio lietuvių metais. Komisijos pirmininko pavaduotojo, Seimo nario **Stasio Tumėno** nuomone, jau spalio vidurys, tačiau lig šiol nėra paskelbta galutinė Pasaulio lietuvių metų programa, kurią Seimas dar iki šių metų rugsėjo 1 d. buvo įpareigojęs Vyriausybę paruošti. Kol kas Seimą pasiekė tik „kažkoks“ Vyriausybės nutarimo projekto variantas. „Pas mus jau beveik įprasta, kai dokumentai ilgai rengiami, dar ilgiau derinami, aiškinamasi, kol galų gale pateikiamas ‘kažkoks’ variantas. PLB pateikė nemažai idėjų”, – sakė S. Tumėnas. Vyriausybei buvo pateikta apie 50 pasiūlymų. Jo žiniomis, nei viena iš jų nebuvo įtraukta į renginių planą.

Jis teigė, kad viena iš pasiūlytų idėjų buvo surinkti visame pasaulyje išlikusius lietuviškus pėdsakus, sukurti specialią internetinę svetainę su turistiniais maršrutais po tas lietuviškas vietas, surengti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kraštų valdybų suvažiavimą, parengti virtualią parodą „Pasaulio lietuvių bendruomenė

1949–2019 metais”, išleisti tęstinį leidinį apie Pasaulio lietuvių bendruomenę 2014–2019 m. Kodėl nuo 2014-ųjų? O todėl, kad iki tų metų PLB veikla yra gana neblogai ir gana plačiai aprašyta.

Buvo pasiūlyta ir kitų renginių, neįtrauktų į nutarimo projekto variantą. Užtat jame daug įvairių pasiūlymų ir idėjų, kurias pateikė ne PLB: miestų dienų, konkursų ir teatrų festivalių. Gal jie ir nėra blogi, tačiau ar jie nepaskės kitų panašių renginių sraute? Į šios programos ruošimą smarkiai įsitraukė Kauno ir Šiaulių miestai, Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, Panevėžio viešoji biblioteka. Beje, kalbant apie savivaldybes – idėjas teikė daug mažesnių miestų savivaldybių, bet Klaipėda tartum nedalyvaus visai. O ir visoje Žemaitijoje vos keli renginukai. Dar daugiau – neįtrauktas Vytauto Didžiojo universiteto Išeivijos institutas.

Be to, kažin ar teisinga, kad šiame Vyriausybės projekte nėra numatytas tikslinis finansavimas. Kaip jau ne vienas pavyzdys yra parodęs, kad finansuojant ne atskira biudžeto eilute, tie pinigai pradingsta bendrame savivaldybės biudžete. Tokiu būdu Pasaulio lietuvių metų pinigai gali būti panaudoti gatvių apšvietimui, stogų lopymui ar pan. Reiktų, kad viena iš Seimo ir PLB komisijos priimamų rezoliucijų atkreiptų Vyriausybės dėmesį į šią problemą ir kad finansavimas būtų tikslinis – Pasaulio lietuvių me-

miausius lietuvių rašytojus iš viso pasaulio. Tai turėtų įvykti gegužės mėnesį, per Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną. Panašiai kaip šiemet buvo sukviesta 50 lietuvių kilmės menininkų iš 50 pasaulio šalių. Vilniuje buvo atidaryta didelė jų darbų paroda. Tikimasi, kad ši rašytojų renginį pavyks suorganizuoti lengviau, nes nebereikės parodų salių, eksponatų pervežimo ir pan.

Galvojama ir apie pasaulio lietuvių jaunimo kūrybinę vasaros stovyklą Trakuose. Reikia, kad jaunimas įprastų atostogauti Lietuvoje. Tačiau renginiai, anot J. Caspersen, vyks ne vien Lietuvoje. Pasaulio lietuviai bus kviečiami su lietuviškomis trispalvėmis bėgti aplink pasaulį. Bus ir daugiau renginių: žurnalistams, kino kūrėjams ir kt. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pateikė paraišką ir dar vienam renginiui – Lietuvon sukviešti mėgėjų teatrų trupes iš viso pasaulio.

Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius **Marijus Gudynas** kalbėjo apie Pasaulio lietuvių metų finansavimą. Renginių bus ne tiek mažai. Buvo kreiptasi į ministerijas ir kitas valstybės institucijas. Jos numatė renginius – šią dieną suplanuota apie 100 projektų. Atsiliepė daug savivaldybių, pasiūlė apie 60 švenčių, dienų, vakarų ir pan. Atrodo, kad finansavimas vyks atskira finansine eilute. Šios lėšos nesusipins su bendrų ministerijų ar institucijų pinigais.

M. Gudynas sakė, kad jis labai džiaugiasi ministerijų aktyvumu ir tikisi, kad Pasaulio lietuvių metai turėtų praeiti „su trenksmu”, ypač jeigu pavyks laimėti dvigubos pilietybės re-

Tarp svarstomų klausimų buvo ir atskiros rinkimų apygardos būtinumas išseivijai.

tams. Arba šių lėšų skirstymui būtų paskirtas atskiras administratorius, atsakingas už šias lėšas ir aiškų jų panaudojimą.

Visa laimė, kad projektas dar nėra patvirtintas ir PLB dar gali tarti savo žodį.

Tame projekte yra ir keistų renginių. Pvz., Vilniaus savivaldybės projektas vaikams pavadintas „Knygų pintinėle”. Nuostabą kelia jo aprašymas: „Dalyvaus knygos autorius. Jis pristatys savo parašytą knygėlę vaikams, o taip pat pristatys ir vieną vaikams rašiusio išseivijos rašytojo knygą”. Ir šiam neaiškiam renginiui bus paskirta 2 tūkst. eurų. Yra ir tokių projektų, kuriems skiriama 100 ar 150 eurų... Komiškų pavyzdžių yra ir daugiau – 20 tūkst. eurų skirta Žagarės festivaliui, betgi tai yra garsusis Žagarės vyšnių festivalis... Belieka tikėtis, kad į šį festivalį bus sukviešti pasaulio lietuviai. Nors apie tai projekte nekalbama.

S. Tumėno skepticizmui prieštaravusi Šveicarijos lietuvių atstovė **Jūratė Caspersen** papasakojo, kad kitų metų vasarą į Lietuvą sukvies žy-

ferendumą. Dar labai svarbu, kad Vyriausybė svarsto diasporos politikos gaires, kurios apims dešimties metų laikotarpį. Tai bus labai ryškus Pasaulio lietuvių metų įvykis.

Pasaulio lietuvių metų eigą koordinuos Užsienio reikalų ministerija.

Priimtos rezoliucijos

Paskutinę komisijos sesijos dieną buvo surengta spaudos konferencija, kurioje pristatytos priimtosi rezoliucijos. Jos aštuonios: „Dėl diasporos vaidmens pristatymo bendrojo ugdymo programoje”, „Dėl atskiros rinkimų apygardos sudarymo”, „Dėl pasaulio lietuvių balsavimo organizavimo rinkimuose”, „Dėl pasirengimo 2019 m. minėti pasaulio lietuvių metus”, „Dėl sveikatos stiprinimo politikos ir sveikos gyvensenos idėjų sklaidos”, „Dėl priešiškos propagandos ir kibernetinių atakų užkardymo ir reagavimo priemonių veiksmų plano ir jo įgyvendinimo”, „Dėl gimimu įgytos Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo” ir „Dėl programos ‘Globali Lietuva’ atėities vizijos”.

Spalio 21 d., 2 val. p. p., po lietuviškų šv. Mišių, Amerikos lietuvių Beverly Shores, Indiana, klubo metinio-ataskaitinio susirinkimo metu klubo pirmininkė Rūta Sidabras kviečia į Lietuvos 100-mečiui skirtą renginį-susitikimą su inžinieriumi **Rimantu A. Kunču-Žemaitaičiu – istoriku, sfragistu, kartografu, kuris pristatys Lietuvos karališkojo atspaudu ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapiu originalus ir pakvies klausytojus diskusijai.**

Adresas: Community House, Service Ave, Beverly Shores, IN 46301, šv. Mišios bus aukojamos St. Ann of the Dunes bažnytelėje. Adresas: 433 East Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301.

Radvilos žemėlapis paneigia laukinio nekrikštų krašto įvaizdį

Žemėlapis Olandijoje raižė Hesfelum Gerardum, spausdino Guilhelmus Janŝonius. Šiuo metu žemėlapis saugomas Uppsala (Švedija) universiteto bibliotekoje.

ŽIVILĖ GURAUSKIENĖ

Tai pirmasis originalus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapis, pasižymėjęs ypatingu tikslumu. Tai vienas pažangiausių šios Europos dalies kartografinių darbų, kuriam neprilygsta kiti Rzeczpospolita regiono kartografiniai darbai. Iki šiol šis žemėlapis stebina aukšta kokybe bei geografinėmis ir istorinėmis žiniomis. Argumentuojant nepakankamai turtinga ornamentika žemėlapis nebuvo naudojamas, siekiant nuslėpti kartografiškai pateiktą informaciją apie Lietuvos valstybės ribas iki Liublino Seimo Karališkojo dekreto. Tai patvirtina XVI a. vid. – XVIII a. pab. (iki paskutinio Lietuvos ir Lenkijos valstybių padalijimo) karališkuosiuose majestotiniuose atspauduose, valdant tam pačiam karaliui, esantys žemių herbai.

Žemėlapis pradėtas rengti 1590 m., pirmą kartą išleistas, manoma, 1603 m. Tai vienas geriausių Renesanso laikotarpio žemėlapių, bene pusantro šimto metų kopijuojamas ir perdirbinėjamas Europos kartografų. Jį sudarė Lietuvos kartografijos specialistai, rengimui vadovavo ir tam savo lėšų skyrė Mikalojus Kristupas Radvila Našlaitėlis – Lietuvos didžiojo kunigaikščio rūmų maršalka (1569–1578), Lietuvos didysis maršalka (1578–1580), Trakų (1590–1604), Vilniaus (nuo 1604) vaivada. 1590–1600 m. organizavo Lietuvos lauko kartografavimą, valstybės žemėlapiu sudarymą bei tuos darbus finansavo, turėdamas vieną iš tikslų – paneigti Martyno Kromerio (lot. Martini Cromeri) veikale pateiktus teiginius apie Lietuvą. Martynas Kromeris (1512–1589) – Varmijos vyskupas, istorikas, 1543–1544 m. Lietuvos ir Lenkijos karaliaus pasiuntinys prie popiežiaus, 1557–1564 m. – prie imperatoriaus. Svarbiausias jo veikalas yra Lenkijos istorija iki XVI a. vidurio, parašytas naudojantis J. Dlugošo kronikomis. M. Kromeris J. Dlugošo istorijos versiją perteikė puikiu stiliumi, sklandžia lotynų kalba – kaip ir kitiems to meto istorikams, J. Dlugošas jam buvo didelis autoritetas. Savo veikale M. Kromeris išplėtojo J. Dlugošo argumentus dėl Pa-

lenkės priklausymo Lenkijai. Jais rėmėsi ir Žygimantas Augustas, nuo Lietuvos atplėsdamas Palenkę ir ukrainietiškas vaivadijas. Būtent dėl to dar 1563–1564 m. Varšuvos Seime Vilniaus vaivada kunigaikštis Mikalojus Radvila Juodasis M. Kromerį pavadino sukčiumi.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės 1613 m. žemėlapyje, aiškinamajame tekste, yra Lietuvos aprašymas: „Joje gausu puikių girių, kuriose galima medžioti, prisirinkti medaus ir kurios taip pat teikia pakankamai medžiagos namų ir laivų statybai bei pelenų gavimui. Ši šalis iš visų pusių turi gerus, neklaidžius, lengvai važiuojamus kelius (priešingai kai kurių rašytojų nuomonei, kad į ją galima patekti tik žiemą), ir keliautojas, vykdamas iš Lenkijos, gali čia patekti (kaip sakoma) nesušlapęs kojų“. Šalies vandenys ir miškai nėra jos atsilikimo ženklai, bet vertinami kaip gamtos turtai. Pažymima, kad lietuviai kariauja ne tik žiemą, kad čia „gausu miestų, miestelių ir kaimų“, tuo paneigiant, ką buvo rašęs Sigismundas Herberšteinas. Tai patvirtina, jog vienas iš žemėlapiu parengimo tikslų buvo polemėnis, siekiant paneigti XIII–XV a. prigijusį „miškų ir pelkių krašto“ įvaizdį, įprasminusį „barbarų šalies“ konotaciją. Miškai ir pelkynai tapo neatskiriamu Lietuvos įvaizdžio komponentu.

XIII a. enciklopediniame veikale „Apie daiktų savybes“ (De proprietatibus rerum) pranciškonas Baltramiejus Anglas apie Lietuvą rašė: „(...) be upių, miškų ir pelkių, ji nedaug teturi kitų sutvirtintų vietų [gyvenviečių]“. Tokio apibūdinimo būta stebėtinai įtaigaus, jis buvo plėtojamas ir stereotipo galia išvirtinto įvairių autorių kūriniuose. Jo prasmė vienareikšmė – laukinio nekrikštų krašto įvaizdis. Kraštas neturintis miestų ir pilių, kurio įtvirtinimus atstoja gamtinės kliūtys. O apibūdinamas pokesčius ir senuosius Prūsijos gyventojus Lenkijos kunigaikščio Kazimiero II Teisingojo kronikininkas magistras Vincentas (XII–XIII a.) rašė, kad juos gynė klampios pelkės ir miškai, o miestų sienos buvo „tokios pat, kaip ir žvėrių“.

Polemizuojama korektiškai, aiškiai rodant aukštą bendravimo kultūrą bei moralinę laikyseną, priešingą Rusijos poleminei patirčiai, tuomet buvusiai vakarietiškos civilizacijos užribyje. Prierašė žymima: „Podlesia, kitų (vadinama) Polesia (...) yra Lietuvos dalis. Kraštas greta Voluinės, apaugęs miškais ir pelkėmis“.

Rimantas Kunčas-Žemaitaitis, sunkiosios pramonės statybos inžinierius (ilgametis Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos narys), vienas iš tiltų Čikagoje projektuotojų, kartografas, sfragistas, Pedagoginio lituanistikos instituto Čikagoje dėstytojas, Kartografijos skyriaus ikūrėjas ir direktorius Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, pagrindiniu savo gyvenimo uždaviniu laiko atkurti tikrąją Valstybinio ženklo Vyčio reikšmę ir atsiradimo istoriją ir šiuo metu rengia leidinį, siekdamas supažindinti Lietuvos akademinę bendruomenę su iki šiol netyrinėtais Lietuvos valdovų atspaudais, jų turinį pateikiant lietuvių kalba. Remiantis originaliomis iliustracijomis bus pateiktas istorinis jų vertinimas, pabrėžiant Lietuvos valstybės tarptautinį politinį statusą. Rimanto namuose sukaupta didžiulė biblioteka ir begalė kitos informacijos neleidžia abejoti begaline jo meile savo kraštui. Ateityje dalį veiklos Rimantas sieja su Lietuva – būdamas inžinierius kartografas bei ilgametis sfragistas, savo privačioje kolekcijoje saugo Lietuvos ir Prūsijos nuo XV iki XVIII a. žemėlapių kolekciją, kurią žada eksponuoti Lietuvoje įkurtame Mokslinių tyrimų centre. Analogiškai žemėlapiai sunkiai prieinami, saugomi pasaulio muziejų archyvuose. Rimantas tvirtina, jog šią kolekciją siektų paversti nuolat publikuojamų žemėlapių paroda, siejant su kartografinių tyrimų studija. Šią parodą papildys ir atspaudų kolekcija (taip pat ir karališkųjų Lietuvos atspaudų) bei XIX a. kai kurių Lietuvos miestų pašto atspaudai (Vilniaus, Kauno, Gardino ir t. t.), seni pinigai bei Austrovengrijos imperijos, Nepriklausomos Lietuvos ir Vokietijos (iki 1945 m.) pašto ženklai.

„Turiu aiškiai kartografijos ir sfragistikos Tyrimų centro Lietuvoje viziją, paremtą ilgamete patirtimi, kur, be kartografijos tyrimų, būtų vykdomi tyrimai, susiję su miestų kūrimesi, kelių, skirtų karo gynybai, pašto ir prekybos kelių istorija. Bus pateiktas Vyčio, kaip pagrindinio valstybės ženklo, tiksliausiai atspindinčio valstybės padėtį valdovų atspauduose, kelias nuo valdovo atvaizdo, praplečiant reikšmę, iki karaliaus bei jo tautos, kaip savo krašto gynėjos, įvaizdžio. Pristatysiu Karališkojo Dvigubo kryžiaus, žymincio Lietuvos priklausymą tam tikram Europos valstybių politiniam vienetui, kaip Šv. Jurgio-Slibino ordino ženklo, kelią link Vyčio, kaip valstybės ženklo, kas iki šiol nėra pakankamai atskleista. Bus parodoma Vyčio, kaip antraeilio simbolio, reikšmė kilmingų šeimų, valstybinių įstaigų ar Krikščioniškosios Rytų ir Vakarų apeigų bažnyčios Lietuvoje heraldikoje bei valstybės vėliavoje ir valstybinių įstaigų atspauduose, jų turinį, liudijantį Lietuvos valstybės tarptautinį politinį statusą, pateikiant lietuvių kalba. Tyrimų centre bus nagrinėjamas Vyčio atsiradimas kitų valstybių heraldikoje, pvz., Krokuvos universiteto Lenkijoje, įkurto 1400 m. karaliaus Jogailos, kaip savarankiškos Lietuvos valstybės švietimo įstaigos, atspaude, kas nėra pakankamai tyrinėta“, – savo ateities planais dalijasi kartografas.

Autorius yra skaitęs paskaitas Lietuvos edukologijos universitete, savo lėšomis Čikagoje, Jaunimo centre, eksponatais prisidėjęs Balzeko muziejui, ir Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, yra surengęs parodas ir skaitęs paskaitas Mokslo ir kūrybos simpoziumų metu bei išleidęs tam skirtą katalogą „Lietuvos kartografinio vaizdo vystymosi bruožai XVI–XVIII a.“ Žemėlapių paroda buvo demonstruojama organizuojant renginius Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai, Lietuvių skautų sąjungai bei paskaitų metu dėstant Pedagoginiame lituanistikos institute.

Artimiausiu metu Lietuvos žemėlapių paroda, susijusi su Lietuvos kartografinio vaizdavimo istorija bei juose atsispindinčių valstybinių ženklų istorija, kelias į Lietuvą. Veikla, susijusi su mokslu ir kultūra, nebuvo ir nebus pelninga, jai nuolat reikia paramos. Rimantas A. Kunčas-Žemaitaitis, vykdydamas kultūrinę misiją, šias nekomercines parodas, nemokamus renginius bei leidinius rengia savo lėšomis, kas, suprantama, neatsiperka. Visus, kurie nėra abejingi, prašomi prisidėti prie šios idėjos. Susisiekti su autoriumi galima: rimantaskuncas@gmail.com

Svarbiausios Lietuvos šimtmečio kelionės

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje atidaryta nauja moderni paroda „Kelyje LT“, liudijanti apie lietuvių norą keliauti ir pasakojanti Šimtmečio pačių įsimintiniausių kelionių ir keliautojų istorijas.

Šia paroda jos rengėjai primena, kokių neeilinių asmenybių būta Lietuvoje nuo 1918 metų iki dabar, kaip norėta pažinti pasaulį mūsų valstybei dar tik žengiant pirmuosius žingsnius, į kokių išskirtinių žygius lietuviai leidžiasi šiandien.

„Lygindami įvairias keliones, pastebėjome vieną bendrą bruožą – jos turėjo idėjų Lietuvai, todėl ir naujoji paroda-instaliacija ‘Kelyje LT’ yra apie Lietuvą pasaulyje ir pasaulį Lietuvoje, apie drąsą, ryžtą, siekį įprasminti lietuvių tautos istoriją, apie iššūkius ir išbandymus, apie kultūrą, tėvynės ilgęsį ir meilę, apie Kitus ir kitokius, o ypač apie mus, keliaujančius lietuvius”, – teigiama šios parodos pristatyme.

Naujoji ekspozicija parengta bendradarbiaujant su įvairiais Lietuvos muziejais, bibliotekomis, fotografijų kolekcininkais. Ji prasideda nuo Kazio Pakšto, kuris išgarsėjo idėja perkelti Lietuvą į naują žemę – Atsarginę Lietuvą. Iš pradžių jis planavo įkurti lietuvių kolonijas Kanadoje ir Brazilijoje, bet vėliau išvyko tyrinėti Afrikos bei Hondūro Centrinėje Amerikoje.

Dar vienas žinomas prieškarinio keliautojas – Matas Šalčius, kuris 1929 metais su Ananu Poška motociklu leidosi į ketverių metų kelionę po įvairias Europos, Azijos ir Afrikos šalis. Motociklu, traukiniais, garlaiviais, mulais, arkliais, dviračiu ir pėsčiomis M. Šalčius nukeliavo apie 60 tūkstančių kilometrų ir aplankė 35 valstybes. A. Poška kelyje praleido beveik 8 metus, įvairiose šalyse skaitydamas paskaitas apie Lietuvos istoriją, lietuvių kalbą ir kultūrą.

Žinoma, parodoje atsirado vietos pristatyti Stepono Dariaus ir Stasio Girenos skrydį „Lituanica“ 1933-ųjų liepą per Atlantą. Paroda primena, kad tas skrydis paskatino susitelkti lietuvių tautą visame pasaulyje ir jų žūties diena, liepos 17-oji dabar minima kaip pasaulio lietuvių vienybės diena.

Dar viena įsimintina kelionė – ANBO IV lėktuvų eskadrilės skrydis aplink Europą, kai 1934 metais trys ANBO IV lėktuvai apskriejo Europą, o ši žygį sumanė lėktuvų konstruktorius Antanas Gustaitis. Skrydis tuomet įrodė, kad ir maža valstybė gali kurti bei gaminti patikimus lėktuvus, rengti profesionalius lakūnus.

Nemažai išskirtinių kelionių jau būta ir nepriklausomybę atgavusioje

Lietuvoje. 1993 metų gegužės 10 dieną alpinistas Vladas Vitkauskas pirmasis iš Baltijos valstybių alpinistų įkopė į Everesto viršūnę ir Lietuvos vėliavą iškėlė 8848 kilometrų aukštyje. Žygis truko net 39 labai sunkias paras.

2006 metais prasidėjo ekspedicijos „Misija Sibiras“ – jų metu jaunimas keliauja į lietuvių tremties vietas Sibire ir ten tvarko kapavietes, susitinka su ten gyvenančiais tautiečiais, o grįžę apie šias ekspedicijas pasakoja visuomenei, pristato dokumentinius filmus, rengia fotografijų parodas. Susidomėjimas šiomis ekspedicijomis nuolat auga – 2018 metais Rusija ekspedicijos dalyvių neįsileido į savo šalį, tad buvo keliaujama į Kazachstaną, ir į 24 vietas ekspedicijoje pretendavo net 967 kandidatai.

2008 metų spalį iš Klaipėdos išplaukė jachta „Ambersail“, kuri per 9 mėnesius aplankė 20 Europos, Afrikos, Australijos, Pietų ir Šiaurės Amerikos šalių ir nuplaukė 43 427 jūrmyles, o su grįžę jos įgulos nariai 2009 metų liepos pradžioje su visais pasaulio lietuviais giedojo Lietuvos himną. Tradicija Valsybės dieną giedoti šį himną visame pasaulyje kasmet įtraukia vis daugiau lietuvių įvairiuose žemės kampeliuose.

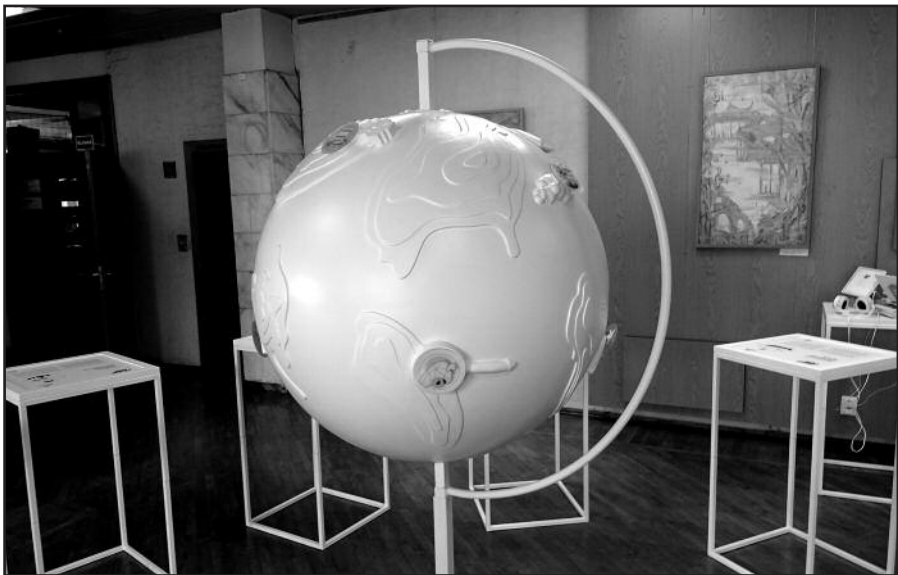
Parodoje pristatytas ir žygis „2000 kilometrų istorijos“, kai 2010 metų rudenį iš Senųjų Trakų, Vytauto Didžiojo gimtinės link Juodosios jūros pajudėjo žirgų ir raitelių komanda – tuo siekta pakartoti Vytauto Didžiojo žygį ir prisiminti Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės istorinę bei kultūrinę reikšmę, pademonstruoti žemaitukų veislės žirgų išskirtinumą.

Žygio dalyviai per 38 dienas aplankė daugiau kaip 20 Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorinių objektų ir pasiekė Juodąją jūrą, kurioje, patvirtindami legendą, pagirdė ištverminguosius žemaitukus.

Siekdami pažinti ir iš naujo atrasti savo kraštą, 2015 metų vasarą grupė keliautojų buriniu plokščiadugniu laivu kurėnu išplaukė iš Senosios prieplaukos Kaune ir pasiekė Klaipėdą. 2016 metais komanda plaukė nuo Nemuno aukštupio Baltarusijoje iki Kauno. Trečioji Nacionalinė ekspedicija 2017 metais tęsėsi tris savaites ir naujai pastatytu laivu „Vytautas Didysis“ buvo plaukiama per Lenkiją, o šiemet lankyta Ukraina.

„Kilus idėjai papasakoti apie Lietuvos keliautojus, sunkiai įsivaizdavome, kaip pristatysime kiekvieną kelionę ir ekspediciją. Glaustai papasakoti apie ryškiausias Šimtmečio keliones labai sunku, nes jų tiesiog gerokai per daug vienai parodai. Tad atsirinkome tik pačias įdomiausias ir, mūsų požiūriu, reikšmingiausias lietuvių žygius. Bendradarbiaudami su grafikos ir ekspozicijų dizaineriais, muziejais, bibliotekomis, archyvais ir kolekcininkais sukūrėme modernią instaliaciją, kurią sudaro didelis gaublys, informaciniai stendai, papildomi planšetiniai kompiuteriai.

Rinkdami faktus, nagrinėdami archyvinę medžiagą, skaitydami keliautojų atsiminimus ir kelionių išpūdžius, įsitikinome, kad kelionė yra universalus būdas pažinti save ir Kitą. Supratome, jog kelionėje pamatome savo šalį ir save tarsi iš šalies, o įkvėpimo ir drąsos naujiems siekiams semiamės iš netikėtų patirčių. Visgi lygindami įvairias Šimtmečio keliones, pastebėjome vieną bendrą bruožą – jos turėjo idėją (-ų) Lietuvai“, – teigė šio projekto vadovė, bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkė Julija Genienė.

Parodos centre – gaublys su svarbiausiomis lietuvių kelionių vietomis.

Šimtmečio kelionės pristatytos originaliai ir įdomiai.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Baigta nagrinėti Sausio 13-osios byla

Vilnius (ELTA) – Vilniaus apygardos teismas baigė nagrinėti rezonansą sukėlusią vadinamąją Sausio 13-osios bylą. Nuosprendį teisėjų kolegija skelbs kitų metų vasario 18 dieną.

2016 metų sausio 27 d. Vilniaus apygardos teismas atvertė 1991 metų sausio įvykių bylą. Tai savo apimtimi ir kaltinamųjų skaičiumi viena didžiausių baudžiamųjų bylų nepriklausomos Lietuvos teismų istorijoje.

Kaltinimai pareikšti 65 asmenims. Baudžiamojon atsakomybėn patraukti asmenys yra kaltinami dėl tarptautinės teisės draudžiamo elgesio su žmonėmis, tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymo, tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimo, kankinimo ar kitokio nežmoniško elgesio su jais ar jų turto apsaugos pažeidimo, draudžiamos karo atakos, uždraustų karo

Sausio 13-osios bylą sudaro 709 tomai dokumentų. LRT.lt nuotr.

priemonių naudojimo.

Šią bylą sudaro 709 tomai dokumentų. Nukentėjusiųjų šioje byloje – beveik 500, liudytojų – apie 1 tūkst. Vien kaltinamasis aktas – iš 13 tomų. Kaltinamuosius gina 65 advokatai.

1991 m. sovietų kariniams daliniams mėginant užimti Televizijos bokštą, Spaudos rūmus ir Lietuvos radijo bei televizijos pastatą, iš viso žuvo 14 žmonių.

Ketina keisti dviejų ministerijų pavadinimus

Vilnius (LRS inf.) – Idėja keisti Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijų pavadinimus toliau skinasi kelią Seime.

Opozicijos atstovai kėlė valdantiesiems klausimų dėl pokyčių reikalingumo ir kaštų.

Siūlymas pervadinti Ūkio ministeriją į Ūkio ir inovacijų ministeriją sulaukė mažiau kritikos nei ketinimai Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) pavadinimą papildyti sportu.

Pataisą teikusi švietimo ministrė J. Petrauskienė teigė, kad pakeitus ŠMM pavadinimą būtų sudarytos prielaidos reikšmingai padidinti sporto

prestižą visuomenėje, valstybės bei savivaldybių institucijose ir įstaigose, taip pat pagerinti tarptautinį bendradarbiavimą fizinio aktyvumo ir sporto srityse.

Keisti Ūkio ministerijos pavadinimą siūloma siekiant kurti modernų valstybės požiūrį ir atkreipti dėmesį į šiuolaikišką ekonominių procesų reguliavimą, o visų pirma – į inovacijas.

Anot iniciatorių, ministerijos pavadinimas tiksliau reprezentuotų ministerijos veiklos sritį, pobūdį ir pagrindinius tikslus, taip jos pavadinimas būtų labiau suprantamas tarptautinei bendruomenei.

Seime pataisos, išguisiančios lauko tualetus

Vilnius (Diena.lt) – Nuo 2020 metų Lietuvoje turėtų sumažės gyventojų, naudojančių lauko tualetus, o geriamą vandenį semiančių iš šulinių.

Seimas priėmė svarstyti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pataisas. Jomis ketinama įpareigoti šalies gyventojus, kurie individualiai išgauna geriamąjį vandenį ar patys tvarkosi nuotekas, per 9 mėnesius prisijungti prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Teigiama, kad gyventojams tai nekainuos nė euro, nes darbai bus finansuojami savivaldybių, Europos Sąjungos (ES) ir Finansų ministerijos skirtomis lėšomis. Asmenys, iki 2020 metų nesudarę sąlygų juos prijungti prie viešojo geriamojo vandens tiekė-

jo ir nuotekų tvarkytojo, iš pradžių būtų išpėjami, o paskui jiems grėstų baudos nuo 70 iki 100 eurų.

Gyventojai nebus verčiami jungtis prie nuotekų ar geriamo vandens tinklų tik tuo atveju, jei jų lauko tualetai ar šuliniai atitiks aplinkosauginius reikalavimus.

Teikiamas įstatymo pataisas reikia priimti kuo skubiau, nes Europos Komisijos netrukus gali realiai pradėti teisės pažeidimo procedūrą prieš Lietuvą, kuri pirmą išpėjimą gavo dar 2017 metų vasario viduryje. Europos Teisingumo Teismas jau gruodį galėtų Lietuvai paskirti vienkartinę 700 tūkst. eurų baudą, o paskui kasdien ji siektų nuo 5 tūkst. eurų iki 50 tūkst. eurų.

Analogiškoje situacijoje buvusi Belgija turėjo sumokėti 10 mln. eurų.

Medicininės kanapės bus prieinamos ir Lietuvoje

Vilnius (LRT.lt) – Onkologiniai ligoniniai, taip pat sergantys išsėtine skleroze, sunkiomis epilepsijos formomis, ŽIV/AIDS, turintys miego ir nerimo sutrikimų, kenčiantys nuo chroniškų skausmų galės gauti vaisius, kurių sudėtyje yra kanapių. Seimas pritarė Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo pataisoms, įtvirtinant, kad tam tikrais atvejais sveikatos priežiūros tikslais būtų galima vartoti I sąraše esančius augalus, narkotines ir psichotropines medžiagas. Įstatymo pataisos įsiga-

lios nuo kitų metų gegužės.

Vaistai, registruoti Europos Sąjungoje, turintys kanapių savo sudėtyje, su griežta gydytojų priežiūra, rekomendacija, receptu bus išrašomi ligoniams, kurie serga išsėtine skleroze, vėžiu ir susiduria su labai rimtais po cheminės terapijos simptomais: nemiga, skausmu, pykinimu, taip pat autoimuninėmis ligomis.

Pirmoji įteisinti gydymą medicininėmis kanapėmis dar 2001 metais ryžosi Portugalija, vėliau – Nyderlandai, Suomija.

Šeimų atskyrimas yra tinkama priemonė

Washingtonas (ELTA) – Migrantų šeimų atskyrimas pasienyje, JAV prezidento Donald Trump nuomone, yra tinkama priemonė nelegaliai imigracijai į JAV sustabdyti. „Jei jie žinos, kad bus išskirti, jie neatvyks“, – pareiškė D. Trump.

Anot D. Trump, vertinami įvairūs variantai dėl nelegalios imigracijos. „Mes darysime viską, ką galime, kad ją sulėtintume“, – pabrėžė prezidentas.

Po audringos kritikos D. Trump sausį sustabdė praktiką atskirti vaikus nuo nelegaliai į šalį atvykusių jų tėvų.

Iš viso tai palietė 2 600 nepilnamečių. Kai kurie vyriausybės atstovai teigia, mai vertino šią praktiką. Ji esą yra veiksminga priemonė prieš nelegalią imigraciją.

Šimtai JAV ir Meksikos sienos atskirtų šeimų tuo tarpu vėl išvydo savo narius - nors ir trumpai. 1 500 narių iš 250 šeimų, kurie buvo atskirti dėl emigracijos ar deportacijos, keturioms minutėms susitiko atvertame pasienyje tarp Meksikos Ciudad Juarezo miesto ir Sunland Parko JAV Naujosios Meksikos valstijoje.

Kanonizavo popiežių Paulių VI, Salvadoro arkivyskupą

Vatikanas (Radio Vaticana) – Popiežius Pranciškus Vatikane kanonizavo popiežių Paulių VI, kuris septintajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje reformavo Katalikų Bažnyčią, ir Salvadoro arkivyskupą Oscar Romero, kuris buvo nužudytas už tai, kad gynė skurdžiai gyvenančius Salvadoro gyventojus.

P a s k e l b i m o
šventaisiais Mišias popiežius Pranciškus aukėjo juosėdamas kruviną diržą, kurį O. Romero juosėjo tuomet, kai 1980 metais buvo nušautas prie altoriaus. Jis taip pat naudojo popiežiaus Pauliaus VI lazda, taurę bei skraistę. Tai įrodo, kokią įtaką šie du vyrai padarė pirmajam istorijoje popiežiui iš Pietų Amerikos.

Popiežius Paulius VI ir O. Romero buvo kanonizuoti su dar penkiaais asmenimis, įskaitant italų našlaitį, kuris mirė nuo kaulų vėžio būdamas devy-

Popiežius Pranciškus paskelbė šventaisiais popiežių Paulių VI ir arkivyskupą O. Romero. Reuters nuotr.

niolikos metų, bei vokiečių vienuolę.

Kiekvieno iš naujųjų šventųjų relikvijos buvo atneštos ant altoriaus. Tarp jų buvo dalis O. Romero kaulo ir marškiniai, kuriuos Paulius VI vilkėjo, kai 1970 metais Manilos oro uoste jam buvo durta peiliu mėginant nužudyti.

Kanonizavimo išskilmėse buvo ir Salvadoro prezidentas Salvador Sanchez Ceren, Čilės prezidentas Sebastian Pinera ir Ispanijos karalienė Sofija.

Iš kunigų luomo pašalino du Čilės vyskupas

Vatikanas (Rado Vaticana) – Popiežius Pranciškus pašalino iš kunigų luomo du Čilės vyskupas, įtariamus nepilnamečių lytiniu išnaudojimu. Tai pranešta po pontifiko susitikimo su Čilės prezidentu.

Sprendimas pašalinti iš dvasininkų luomo buvusį arkivyskupą Francisco Jose Cox Huneeus ir buvusį vyskupą Marco Antonio Ordenes

Fernandez negalės būti skundžiamas, pabrėžė Šventasis Sostas.

167 vyskupai, kunigai ir Bažnyčios darbuotojai pasauliečiai yra atsidūrę Čilės tyrėjų akiratyje dėl įtariamų lytinių nusikaltimų.

Gegužę popiežius priėmė penkių Čilės vyskupų atsistatydinimą. Šie dvasininkai yra kaltinami lytiniu išnaudojimu arba tokių veiksmų slėpimu.

Susmulkintas Banksy paveikslas dar pabrango

Paryžius (BNS) – Garsus grafitininkas Banksy, praėjusią savaitę sunaikindamas savo paveikslą, keliomis sekundėmis anksčiau nupirktą aukcione, turbūt tik padidino jo vertę – kai kurie ekspertai sako, kad dabar kūrinys gali būti vertas dvigubai daugiau nei iš pradžių.

Banksy paveikslas „Mergaitė su balionu“ (Girl With Balloon) susinaikino praėjus kelioms akimirkoms po to, kai buvo parduotas „Sotheby’s“ aukcione už 1,04 mln. svarų (1,4 mln. JAV dolerių). Niekas nežino, kaip slapusis gatvės meno kūrėjas įjungė paveiklo rėmuose įtaisytą popieriaus smulkintuvą.

Aeroliniiais dažais ant drobės nupieštas paveikslas buvo parduotas už rekordinę kainą, kada nors sumokėtą už Banksy kūrinį. Tuomet pasigirdo sirena, paveikslas nuslinko į jo rėmuose įtaisytą popieriaus smulkin-

tuvą, o iš jo apačios išlindo sukarpytos juostelės.

Susinaikinimo momentas buvo parodytas Banksy oficialioje „Instagram“ paskyroje su priedašu „Nyksta, nyksta – nebėr...“

„Liekanos po šio sunaikinimo įgis naują prestižą ir papildomą piniginę vertę“, – sakė Mikael Faujour iš prancūzų meno žurnalo „Artension“.

Kainas meno rinkoje stebinčios kompanijos „Artprice“ vadovas Thierry Ehrmann sutiko, kad šis pokštas tikriausiai padidino kūrinio vertę.

Paryžiaus aukciono „Artcurial“ ekspertas Arnaud Oliveux atkreipė dėmesį, kad Banksy sunaikino ne visą savo paveikslą.

Galutinis pirkėjas, kaip žinoma, dalyvavo aukcione telefonu. Tokiu atveju jis galėtų užsidirbti dar daugiau pinigų parduodamas paveikslą iš naujo.

A † A
AUGUSTINAS IDZELIS, PHD

Mirė 2018 m. spalio 14 d. Sugar Grove, IL.
Gimė 1942 m. rugsėjo 30 d. Telšiuose, Lietuvoje.
Gyveno Sugar Grove, IL, anksčiau – Euclid, Ohio.
Nuliūdę liko: žmona Regina Pliodžinskaitė-Idzelienė; sūnus Mindaugas su žmona Maria; sūnus Aidas su Simone Schiffmachar; sūnus Vytas, anūikai Sofia ir Adrian, sesuo Teresa Beržinskienė (vyras a. a. Ignas); daug dukterėčių ir sūnėnų.
A. a. Augustinas buvo a. a. Marytės Viliamienės (vyras a. a. Virgis) brolis.
Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Ateitininkų sąjungai, buvo Draugo fondo narys, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro valdybos narys.
A. a. Augustinas Idzelis bus pašarvotas spalio 17 d., trečiadienį, nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (prie Derby Rd.), Lemont, IL. Religinės atsisveikinimo apeigos vyks 6:30 val. v. Penktadienį, spalio 19 d., nuo 5 val. p. p. iki 9 val. v. su velioniu bus galima atsisveikinti Jakubs & Son Funeral Home, 936 E. 185th St., Cleveland, Ohio 44119, tel. 216-531-7770.
Laidotuvės įvyks spalio 20 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 9:15 val. r. velionis bus palydėtas į Šv. Kazimiero bažnyčią, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas All Souls kapinėse, Chardon, Ohio.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinimuose ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direktorius – Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Pedagogė ir sielovadininkė

A † A
Ses. ROSALINDA GRIGONIS,
SSC

mirė 2018 m. spalio 9 d., sulaukusi 96-erių metų.
Šv. Kazimiero seserų kongregacijai priklausė 77 metus.
Ses. Rosalinda mokytojavo pradžios mokyklose Illinojaus, Penssylvanijos, New Mexico ir Nebraskos valstijose.
Ji buvo Maria High School Čikagoje direktorės pavaduotoja ir dėstė matematiką.
Nuliūdusios liko ses. Rosalindos dukterėčios: June ir Joan Grigonis (Gary, IN), Patricia Niles (Demotte, IN), Mary Jane Seipler (Murrysville, PA), Nancy Elman (Hammond, IN), Janice Joyce (Ches-terton, IN), Bernadette Grigonis (Burke, VA) ir Mary Gordon (Ter-re Haute, IN).
Ses. Rosalindos tėvai Kazys ir Ona Grigoniai bei jos trys sese-rys jau ilsisi Amžinybėje.
Velionė bus pašarvota spalio 20 d., šeštadienį, nuo 10:15 val. r. iki 11:15 val r. Franciscan Village Chapel, 1270 Village Drive, Lemont, IL. 11:15 val. r. koplyčioje bus laikomos gedulingos Mišios, po ku-rių a. a. ses. Rosalinda bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Vietoje gėlių prašoma aukoti seselių kazimieriečių pensijos fon-dui (SSC Retirement Fund), tel. 773-776-1324

Laidotuvių direktorius – Lack and Sons Funeral home

Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos
rudens posėdis ir ypatinga šventė

Atkelta iš 5 psl.

Oficialioji šventės dalis vyko „Symphony Gardens” parko skyriuje. Dalyvavo apie 200 asmenų. Šventę lie-tuvių ir anglų kalbomis vedė Svajonė Kerelytė ir Jonas Platakis. Atidarymo žodį tarė LUMA pirmininkė dr. Rima Kašubaitė-Binder, papasakojusi par-ko istoriją ir padėkojusi organizaci-joms bei rėmėjams už paramą: LUMA, Lietuvos vyčiams, Lietuvių fondui, Lietuvių Bendruomenei, Šauliams, Amerikos lietuvių šlovės muziejui (National Lithuanian American Hall of Fame). Buvo įneštos vėliavos, tarp jų – ir Vyčių, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. Ed-vardas Stockus ir Erika Brooks. Gied-rė Kazlauskaitė skaitė a. a. kun. dr. Ar-vydo Žygo eilėraštį „Ateikite”. Pa-

sveikino „Friendship Botanical Gar-dens” direktorių tarybos pirmininkas John Leinweber (dr. Rima Kašubaitė-Binder yra direktorių tarybos vice-pirmininkė). Gerbiamas svečias buvo apjuostas tradicine juosta ir jam įteik-ti padėkos žymenys bei jubiliejinis šventės medalis.
Žodį tarė LR generalinis konsulas Chicagoje Mantvydas Bekešius, kuris dr. Rimai Kašubaitei-Binder įteikė Lie-tuvos vėliavą su Vyčiu, kad ji plevė-suotų šiame darželyje. Lietuvos vyčių organizacijos centro valdybos pirmi-ninkė Regina Juškaitė-Švobienė į dr. R. Kašubaitės-Binder atlapą įsegė ženk-liuką su Lietuvos vyčių logotipu ir užrašu „Celebrate Lithuania 1918-Cen-tennial-2018”; LUMOS prezidentė Da-lia Poškienė R. Kašubaitei įteikė įrė-mintą Tautišką giesmę su Vinco Ku-

A † A
GENOVAITĖ STEIKŪNAS
KUINYTĖ

mirė 2018 m. spalio 14 d.
Gimė 1921 m. birželio 22 d. Kaune, Lietuvoje.
Ji buvo mylima a. a. Antano žmona ir mylinti Sabinos (Les) Lu-ka mama. Taip pat – Aldonos (vyras a. a. Liudas) Kriaučiūnas se-suo, a. a. Sabinos (vyras a. a. Juozas) Mikuckienės, Danos (vyras a. a. Edvardas) Skopas, a. a. Jono (žmona a. a. Patricia) ir a. a. Al-gio sesuo bei daugelio mylimų dukterėčių ir sūnėnų teta.
Atsisveikinimas su velione spalio 20 d., šeštadienį, 9 val. r. Sac-red Heart Church, 8245 W. 111th St. (Palos Hills), kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą.
Laidotuvės – Šv. Kazimiero kapinėse. Mintimis ir prisiminimais galite pasidalinti internetinėje svečių knygoje: www.palosgai-dasfh.com

Laidotuvių direktorius – Palos-Gaidas Funeral Home,
tel. 708-974-4410

Prie prezidento dr. Kazio Griniaus paminklo.

dirkos atvaizdu. Sveikintojai buvo ap-dovanoti LUMA valdybos padėkomis ir knyga „Friendship Botanic Gardens” bei šventės medaliu.
Buvo perskaityti buvusio LR ge-neralinio konsulo Chicagoje Mari-jaus Gudyno ir LR generalinės kon-sulės Ohio Ingridos Bublienės svei-kinimai. Oficialiosios dalies pabai-goje Jūratė Variakojienė su anūkais, Lietuvos vyčių organizacijos atsto-vės – Regina Juškaitė-Švobienė ir Al-dona Zajauskas bei Šaulių organiza-cijos atstovės buvo pakviesti padėti vainikus prie prezidentų paminklų. Trumpą žodį apie savo senelį tarė prezidento A. Stulginskio anūkė Ra-munė Račkauskas.
Vėliau dalyviai fotografavosi, gar-džiavosi lietuviškais patiekalais, ku-riuos parūpino „Kunigaikščių užei-

ga”. Pasisotinę stebėjome meninę prog-ramą, kurioje dalyvavo šokių kolekty-vai „Laumė”, „Suktinis” ir „Spindu-lys”, solistai Vilija Kerelytė, Algi-mantas Barniškis, Povilas Strolia. Šventė baigėsi visų sudainuota „Žemėj Lietuvos”.
Šventei buvo paruošta spalvinga programa, kurioje buvo paskelbti rė-mėjai.
Dalyviai turėjo progos apžiūrėti ir nusipirkti gintaro, lino ir vilnos dir-binių, skautų rankdarbių, saldumynų bei plakatų.
Smagiai tarp bendraminčių pralei-dome atmintiną dieną, pasisėmėme paskutinių vasaros dienų atgaivos ir ramybės.
Lietuvos vyčiai dėkoja šventės or-ganizatoriams už jautrią ir iškilmingą šventę!

PAS MUS
IR
APLINK MUS

■ **Spalio 20 d., šeštadienį, 6 val. v. Pasaulio** lietuvių centre Lemonte (14911 127th St., Lemont, IL 60439) – Oktoberfest šventė. Informacija apie renginį tel. 630-257-8787.

■ **Spalio 21 d., sekmadienį, po 10 val. r.** lietuviškų šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkė ruoš rudens pietus ir rodys filmą apie popiežiaus Pranciškaus apsilankymą Lietuvoje.

■ **Spalio 21 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629) – jaunųjų atlikėjų koncertas „Po Angelo sparnu“. Dalyvaus smuikininkė Barbora

Valiukevičiūtė ir pianistas Leon Livshin. Informacija tel. 773-776-4600.

■ **Spalio 27 d., šeštadienį, 6 val. v. Pasaulio** lietuvių centre, R. Riškus salėje – madų paroda „Nuo Baltijos krašto“. Programa, vakarienė, loterija. Bilietus užsisakyti tel. 708-252-0551 (Rita) arba tel. 708-557-3343 (Lina).

■ **95-tasis Čikagos lietuvių moterų klubo** pokylis vyks lapkričio 4 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Palos Country Club, 13100 Southwest Highway, Orland Park, IL. Kaina asmeniui – 50 dol. Pokylio metu bus įteikta stipendija lietuvių kilmės, Illinojuje gyvenančiai universiteto studentei. Daugiau informacijos ir vietų užsakymas tel. 708-788-2781

Spalio 18–21 d. New Yorke pirmą kartą vyks Baltijos šalių kino festivalis – The Other Cinema of Northern Europe. Su festivalio programa susipažinsite ir bilietus įsigysite tinklalapyje: <https://www.balticfilmfestival.com/>. Jei norėtumėte prisidėti prie sėkmingo festivalio įgyvendinimo – tapti savanoriu, rėmėju ar kt. – labai lauktuose Jūsų pasiūlymų el. paštu ny@mfa.lt.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos 708-907-3000

Sekite savo siuntą: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wond St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vrt. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-626-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

LITHUANIAN WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

OKTOBERFEST

Saturday,
October 20, 6:00pm

Lithuanian World Center,
Riškų Hall
14911 E 127th Street, Lemont, IL

Admission: \$35 per person if purchased before October 13 OR \$50 per person after 10/13, or at the door.

Tickets: www.bit.ly/OFL2018
Call: 630-257-8787

FASHION SHOW FROM THE BALTIC

Oct. 27th Reservations:
708-252-0551/ or 708-557-3343

6:00pm Cocktails
6:30pm Dinner

Tickets \$50; \$45 w/table

Spalio 7 d. Joana Drūtytė už savo lietuvišką veiklą Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijoje buvo apdovanota Istorijos Klubo medaliu ir padėkos raštu už jos lietuvišką veiklą Čikagos Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijoje.

Ligos Barniškiensės nuotr.

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarti galima angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus